

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**УХВАЛЕНО**

Вченою радою ЗНУ  
Протокол № 7 від 26.03.2019



М.О. Фролов  
20 19 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**

**«КРАЇНОЗНАВСТВО»**

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ** – перший (бакалаврський)

**СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ** – бакалавр

**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ** – 29 Міжнародні відносини

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ** – 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та  
регіональні студії

**Запоріжжя**

**2019**

**АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ**  
**освітньо-професійної програми**

1. Гарант освітньої програми

«14» 06 2021 р.  С.С. Черкасов

2. Кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин:  
протокол № 15 від «14» 06 2021 р.

В.о. завідувача кафедри  О.М. Маклюк

3. Студентська рада історичного факультету  
протокол № 5 від «15» 05 2021 р.

Голова студентської ради  
факультету  М.Г. Татевосян

4. Рада роботодавців історичного факультету  
протокол № 2 від «14» 06 2021 р.

Голова Ради роботодавців  Р.Б. Шиханов


5. Вчена рада історичного факультету:  
протокол № 17 від «17» 05 2021 р.

Голова Вченої ради  
факультету  В.І. Мільчев

6. Керівник навчально-  
методичного відділу

 І.О. Нестеренко

7. Керівник відділу моніторингу якості освіти і ліцензування

«21» 06 2021 р.  М.А. Томченко

8. Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

«21» 06 2021 р.  О.І. Гура

РОЗРОБЛЕНО робочою групою як тимчасовий стандарт вищої освіти підготовки бакалавра за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Зміни внесено рішенням Вченої ради ЗНУ протокол №11 від 23.06.2021 р.

**РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:**

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання
Фролов М.О. керівник проектної групи (гарант освітньої програми)	доктор історичних наук, професор кафедри гуманітарних дисциплін
Маклюк О.М.	кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії
Омельченко А.В.	кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародні відносини
Єльников М.В.	кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародні відносин

## ЗМІСТ

I. Преамбула.....	
II. Загальна характеристика.....	
III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти.....	
IV. Перелік компетентностей випускника.....	
V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання .....	
VI. Атестація здобувачів вищої освіти.....	
VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.....	
VIII. Вимоги професійних стандартів.....	
IX. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма.....	

## I. Преамбула

Запорізький національний університет. «Країнознавство»: освітньо-професійна програма.

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Ступінь – бакалавр

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

## II. Загальна характеристика

<b>Рівень вищої освіти</b>	перший (бакалаврський)
<b>Ступінь, що присуджують</b>	Бакалавр
<b>Галузь знань</b>	29 Міжнародні відносини
<b>Спеціальність</b>	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
<b>Освітня програма</b>	Країнознавство
<b>Форма навчання</b>	Денна
<b>Кваліфікація освіти, що присвоюється</b>	<i>Кваліфікація в дипломі:</i> Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії Освітня програма – Країнознавство  <i>Освітня кваліфікація:</i> Бакалавр з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій
<b>Кваліфікація в дипломі</b>	Бакалавр з міжнародних відносин, фахівець із країнознавства.
<b>Опис предметної області</b>	<b>Об'єкти вивчення</b> — міжнародні відносини, транскордонні та транснаціональні відносини, зовнішня політика держав, міжнародні організації, міжнародні комунікації, держави та міжнародні регіони у взаємодіях на глобальному, регіональному та локальному рівнях, міжнародна безпека та конфлікти. <b>Цілі навчання</b> – здобуття поглиблених знань теорії та практики міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки, міжнародних комунікацій, розвитку міжнародних регіонів; отримання кваліфікації для політичного аналізу міжнародних відносин та зовнішньої політики держав, а також для ефективної роботи в сферах зовнішньої політики та міжнародного співробітництва. <b>Теоретичний зміст предметної області</b> – здобуття

	<p>знань теорії міжнародних відносин, форм та способів їх організації, історії та сучасної практики міжнародного співробітництва, взаємодії та конкуренції, природи та динаміки міжнародної безпеки, міжнародних конфліктів, системи та джерел зовнішньої політики держави, комплексних знань про країни та регіони, природи та еволюції міжнародних комунікацій та міжнародного інформаційного простору.</p> <p><b>Методи, методики та технології</b> – збирати та аналізувати інформацію у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки, міжнародних комунікацій; визначати джерела та напрями розвитку міжнародних відносин у різноманітних сферах; професійно використовувати іноземні мови у фаховій діяльності.</p>
<b>Академічні права випускників</b>	В разі успішного завершення навчання, випускники мають можливість навчатися за програмами другого рівня (магістерського).
<b>Працевлаштування випускників</b>	<p>Особа, що отримала ступінь бакалавра може займати посади консультанта з політичних, соціальних і гуманітарних питань в інститутах державної влади, органах місцевого і регіонального самоврядування на рівні шостої і сьомої категорії посад, установлених законом для державних службовців; в політичних партіях, громадських організаціях і рухах, асоціаціях, фондах тощо політичного та соціального напрямку; радника, консультанта, помічника керівників установ, підприємств, організацій, в тому числі і міжнародних, з політичних питань, проблем управління персоналом, зв'язків з громадськістю, організаційно-виховної роботи, підвищення кваліфікації спеціалістів і робітників; працювати політологом в наукових інститутах, центрах, дослідницьких групах, зайнятих вивченням та прогнозуванням політичних і соціальних процесів; працювати співробітником у відділах політичного і соціального напрямку редакцій засобів масової інформації; працювати викладачем загальноосвітніх шкіл, гімназій, коледжів, на посадах експерта, референта чи консультанта рекламних та екскурсійно-туристичних агентств.</p> <p>У відповідності до класифікатора професій ДК 003:2010 особа, що отримала ступінь бакалавра може займати посади:</p>

	<b>343 Технічні фахівці в галузі управління</b> <b>3439 Інші технічні фахівці в галузі управління</b> 3439 Аташе 3439 Дипломатичний агент 3439 Дипломатичний кур'єр 3439 Інспектор з основної діяльності 3439 Секретар дипломатичного агентства 3439 Інспектор з туризму 3436.1 Референт
<b>Вимоги до рівня осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою</b>	Навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії здійснюватиметься на базі повної загальної середньої освіти.

### III. Обсяг кредитів ЄКТС

**Обсяг освітньої програми бакалавра:** 240 кредитів ЄКТС

- на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років – 240 кредитів ЄКТС,
- на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 12 років – 180-240 кредитів ЄКТС,
- на базі молодшого спеціаліста – 180 кредитів ЄКТС,

Мінімум 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.

Мінімум 20% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення компетентностей та результатів навчання з володіння іноземними мовами на професійному рівні, здатність виконувати усний та письмовий переклад.

**Нормативний термін навчання:** 4 роки

### IV. Перелік компетентностей випускника

Вид компетентності	Шифр	Визначення компетентності
<b>Інтегральна компетентність</b>	<b>ІК</b>	Здатність розв'язувати складні теоретичні та практичні задачі та проблеми в сфері країнознавства та міжнародних відносин здійснювати аналіз міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що передбачає застосування теорій міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій та використання

		міждисциплінарних та спеціальних наукових методів дослідження країнознавчих проблем.
<b>Загальні компетентності</b>	<b>ЗК</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</li> <li>2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</li> <li>3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.</li> <li>4. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.</li> <li>5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.</li> <li>6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</li> <li>7. Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати тримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.</li> <li>8. Здатність працювати як автономно, так і у команді.</li> <li>9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.</li> <li>10. Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності.</li> <li>11. Здатність діяти суспільно відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи.</li> </ol>
<b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</b>	<b>СК (СФК, СПК)</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав.</li> <li>2. Знання про міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.</li> <li>3. Знання про природу, динаміку, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин.</li> <li>4. Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.</li> </ol>



		<p>5. Знання про стан досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.</p> <p>6. Знання про природу, джерела та інститути зовнішньої політики держави.</p> <p>7. Здатність самостійно досліджувати проблеми міжнародних відносин, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.</p> <p>8. Розуміння основ сучасного міжнародного права та його впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.</p> <p>9. Розуміння основ сучасної світової економічної системи та структури міжнародних економічних відносин, та їх впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.</p> <p>10. Знання засад дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).</p> <p>11. Розуміння міжнародних інтеграційних процесів, головнo на Європейському континенті, та місця в них України.</p> <p>12. Знання та розуміння національних інтересів України на міжнародній арені.</p> <p>13. Знання природи та еволюції міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.</p> <p>14. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).</p>
--	--	--

**V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у  
термінах результатів навчання**

Результати навчання	Шифр	Опис результату навчання (загальна кількість – 15-20 результатів)
<b>Знання</b>	<b>РНЗн</b>	<p>1. Демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, еволюції, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин.</p> <p>2. Демонструвати знання щодо історії, культури, особливостей суспільного розвитку країн (регіонів) світу.</p> <p>3. Демонструвати знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.</p> <p>4. Розуміти процес опису та оцінювання міжнародної ситуації, використання різних джерел інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.</p> <p>5. Розуміння принципів використання теоретичних знань з міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки та конфліктів, міжнародної регіоналістики при вирішенні практичних завдань.</p> <p>6. Демонструвати знання з функціонального лексичного матеріалу загально-розмовних тем, спеціальних текстів за фахом.</p> <p>7. Демонструвати знання принципів реферування, аналітичного опрацювання та перекладу іншомовних текстів.</p> <p>8. Демонструвати знання принципів перекладу текстів іноземною мовою з використанням програмно-технічних засобів.</p>
<b>Уміння</b>	<b>РНУ</b>	<p>1. Збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав.</p> <p>2. Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у</p>

		<p>сфері міжнародних відносин та глобальних процесів.</p> <p>3. Проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів.</p> <p>4. Аналізувати та оцінювати концептуальні підходи до вирішення проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.</p> <p>5. Володіти іноземними мовами на професійному рівні.</p> <p>6. Оперувати спеціальною термінологією на іноземній мові для розв'язання професійних завдань.</p> <p>7. Володіти навичками двостороннього професійно-орієнтованого перекладу.</p> <p>8. Реферувати тексти та перекладати їх на іноземну мову, використовуючи термінологічні двомовні словники</p>
<b>Застосування знань</b>	<b>РНЗЗ</b>	<p>1. Аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням норм та правил їх оформлення.</p> <p>2. Оцінювати події міжнародного життя, процеси в сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, стан взаємодії та конфлікту в міжнародних системах.</p> <p>3. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах.</p> <p>4. Здійснювати самостійні індивідуальні та групові дослідження в сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, регіонознавства, країнознавства, готувати та оприлюднювати звіти про результати досліджень.</p> <p>5. Виконувати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.</p>
<b>Комунікація</b>	<b>РНК</b>	<p>1. Вести ділову бесіду у сфері міжнародних</p>

		<p>відносин і зовнішньої політики.</p> <p>2. Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів і їхню точку зору.</p> <p>3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин.</p>
<b>Автономія і відповідальність</b>	<b>РНАіВ</b>	<p>1. Відстоювати інтереси України у різних сферах міжнародних відносин</p> <p>1. Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.</p> <p>2. Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.</p> <p>3. Самостійно приймати рішення, бути лідером, нести відповідальність за командну роботу.</p>

## VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

<b>Форми атестації здобувачів вищої освіти</b>	Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності
<b>Вимоги до атестаційного кваліфікаційного екзамену (екзаменів)</b> (за наявності)	<p>Складання здобувачем комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності передбачає перевірку рівня його теоретичної фахової підготовки відповідно до навчального плану підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за цією спеціальністю.</p> <p>Програму комплексного кваліфікаційного екзамену, форму його проведення (усну, письмову, тестування тощо), екзаменаційні білети, варіанти завдань, перелік матеріалів тощо розробляє та визначає профільна випускова кафедра, розглядає й ухвалює вчена рада факультету і затверджує декан факультету.</p> <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть бути залучені роботодавці та їх об'єднання. Атестація здійснюється відкрито та гласно.</p>

## VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Визначені відповідно п. 2 статті 16 Закону України “Про вищу освіту”
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Визначені відповідно п. 2 статті 16 Закону України “Про вищу освіту”
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	<p>Формативне оцінювання (formative assessment): вхідне тестування (оцінювання рівня студентів на початку читання дисципліни) та поточний контроль.</p> <p>Підсумковий (сумативний) контроль (summative assessment): оцінка результатів навчання протягом певного відрізка часу</p>
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Визначається відповідно Наказу МОН України “Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-

	педагогічних працівників вищих навчальних закладів” від 24.01.2013 № 48.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти у ВНЗ відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності у ВНЗ сприяють електронна система збирання та аналізу інформації і система електронного документообігу.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Передбачається розміщення публічної інформації на офіційному сайті ВНЗ у відкритому доступі.
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури і заходи з формування фахівця, який не сприймає академічну нечесність; створення умов, котрі унеможливають академічний плагіат; виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях; притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

**VIII. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)**  
Професійний стандарт відсутній.

**IX. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня (освітньо-професійна) програма**

1. Закон «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Національний глосарій 2014. URL: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy\\_Visha\\_osvita\\_2014\\_tempus-office.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf).
3. Перелік галузей знань і спеціальностей. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

4. Національна рамка кваліфікацій (HPK). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
5. ESG. URL: [http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines\\_for\\_qa\\_in\\_the\\_ehea\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf).
6. Національний глосарій 2014. URL: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy\\_Visha\\_osvita\\_2014\\_tempus-office.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf)
7. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. URL: [https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjrwJKfmajJAhULmHIKHedGCUgQFggbMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.erasmusplus.org.ua%2F2014-05-30-14-56-19%2Fprezentatsii%2Fcategory%2F3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protse-su.html%3Fdownload%3D82%3Aabolonskyi-protse-s-nova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yu-rashkevych&usg=AFQjCNEWP0geaUDk\\_rrOXx9ZtEPTA-5afg&sig2=F5NXM670KWAXiHPgdqwjlw&bvm=bv.108194040,d.bGQ](https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjrwJKfmajJAhULmHIKHedGCUgQFggbMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.erasmusplus.org.ua%2F2014-05-30-14-56-19%2Fprezentatsii%2Fcategory%2F3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html%3Fdownload%3D82%3Aabolonskyi-protse-s-nova-paradyhma-vyshchoi-osvity-yu-rashkevych&usg=AFQjCNEWP0geaUDk_rrOXx9ZtEPTA-5afg&sig2=F5NXM670KWAXiHPgdqwjlw&bvm=bv.108194040,d.bGQ) або <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
8. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. URL: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya\\_osv\\_program\\_2014\\_tempus-office.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf)
9. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok\\_sisitemi\\_zabesp\\_yakosti\\_VO\\_UA\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf)
10. ISCED (МСКО) 2011. URL: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
11. ISCED-F (МСКО-Г) 2013. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
12. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів). URL: <http://core-project.eu/documents/Tuning%20G%20Formulating%20Degree%20PR4.pdf>
13. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
14. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010. Київ : Соцінформ". 2010. 20 с.
15. Постанова КМУ Про затвердження Національної рамки кваліфікацій № 1341 від 23 листопада 2011 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
16. Національний глосарій 2014. URL: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy\\_Visha\\_osvita\\_2014\\_tempus-office.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf).

17. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: [http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok\\_sisitemi\\_zabesp\\_yakosti\\_VO\\_UA\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf).



**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**  
до освітньо-професійної програми  
"Країнознавство"  
рівня вищої освіти – перший (бакалаврський)  
спеціальності – 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні  
студії  
галузі знань – 29 Міжнародні відносини

Освітньо-професійна програма «Країнознавство» визначає сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності в межах кожної спеціальності. Базується на компетентнісному підході і поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

**Таблиця 1**

**Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою  
компетентностей дескрипторам НРК**

<b>Класифікація компетентностей за НРК</b>	<b>Знанн я</b>	<b>Умінн я</b>	<b>Комунікац ія</b>	<b>Автономія та відповідальність</b>
<b>Загальні компетентності</b>				
1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.		x		X
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	X	x	X	
3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.	X	x		
4. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.		x	X	
5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню		x	X	

інформаційних і комунікаційних технологій.				
6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.		x		x
7. Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати тримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.		x	X	
8. Здатність працювати як автономно, так і у команді.				x
9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті			X	x
10. Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності.		x	X	
11. Здатність діяти суспільно відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи.		x		x
<b>Спеціальні (фахові) компетентності</b>				
1. Розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав.	x	x		
2. Знання про міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.	X	x		
3. Знання про природу, динаміку, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин.	X	x		
4. Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому,	X	x		

правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.				
5. Знання про стан досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.	X	x		
6. Знання про природу, джерела та інститути зовнішньої політики держави.	X			
7. Здатність самостійно досліджувати проблеми міжнародних відносин, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.			X	x
8. Розуміння основ сучасного міжнародного права та його впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.	X	x		
9. Розуміння основ сучасної світової економічної системи та структури міжнародних економічних відносин, та їх впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.	x	x		
10. Знання засад дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).	x		X	
11. Розуміння міжнародних	x	x		

інтеграційних процесів, головно на Європейському континенті, та місця в них України.				
12. Знання та розуміння національних інтересів України на міжнародній арені.	<b>x</b>	<b>x</b>		
13. Знання природи та еволюції міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.	<b>x</b>	<b>x</b>		<b>x</b>
14. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).		<b>x</b>	<b>x</b>	

Таблиця 2

**Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою  
результатів навчання та компетентностей**

Програмні результати навчання	Компетентності																									
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності											Спеціальні (фахові) компетентності													
		ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	ЗК-8	ЗК-9	ЗК-10	ЗК-11	СК-1	СК-2	СК-3	СК-4	СК-5	СК-6	СК-7	СК-8	СК-9	СК-10	СК-11	СК-12	СК-13	СК-14
Знання																										
Демонструвати знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, еволюції та стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин.	X		x											x		x	x	x							x	x
Демонструвати знання про природу та механізми міжнародних комунікацій.	X		x														x	x					x			
Демонструвати знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	X		x										x			x	x	x						x	x	
Розуміти основи сучасного міжнародного права та міжнародних економічних відносин, їх впливу на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.	X																x	x			x	x		x	x	x

Розуміти процес опису та оцінювання міжнародної ситуації, використання різних джерела інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.	X			x										x		x	x	x	x		x	x						X
Розуміння принципів використання теоретичних знань з міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародної безпеки та конфліктів, міжнародної регіоналістики при вирішенні практичних завдань.	X			x	x											x	x	x		x		x	x					
Уміння																												
Збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав.	x		x		x		x									x	x		x								x	
Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів.	x			x				x	x					x		x	x	x				x	x			x	x	x
Проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів.	x		x		x							x	x					x								x	x	
Аналізувати та оцінювати концептуальні підходи до вирішення проблем міжнародних відносин та	x		x				x	x	x					x	x		x	x							x	x		x

[illegible]

зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.																						
<b>Комунікація</b>																						
Вести ділову бесіду у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики.	x			x		x		x		x										x		
Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів і їхню точку зору.	x		x	x		x		x	x								x		x			
Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері міжнародних відносин.	x				x			x	x								x					
<b>Автономія і відповідальність</b>																						
Відстоювати інтереси України у різних сферах міжнародних відносин	x					x			x													x
Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.	x							x														x
Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.	x					x		x	x	x							x					
Самостійно приймати рішення, бути лідером, нести відповідальність за командну роботу.	x	x				x		x		x							x					



**Перелік компонент освітньо-професійної програми  
«КРАЇНОЗНАВСТВО»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Код навч. дисц.	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (робота), види практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
<b>Обов’язкові компоненти освітньо-професійної програми</b>			
ОК 1	Історія України	3	екзамен
ОК 2	Англійська мова	6	залік
ОК 3	Українська мова професійного спрямування	3	екзамен
ОК 4	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 5	Фізична географія країн світу	5	екзамен
ОК 6	Економічна географія країн світу	3	залік
ОК 7	Економічна та політична історія світу	4	екзамен
ОК 8	Сучасні інформаційні системи і технології	3	залік
ОК 9	Історія міжнародних відносин і дипломатії	6	залік екзамен
ОК 10	Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах	4	залік
ОК 11	Конфліктологія та теорія переговорів	3	екзамен
ОК 12	Міжнародне право	3	екзамен
ОК 13	Теорія міжнародних відносин	3	екзамен
ОК 14	Світова економіка та міжнародні економічні відносини	3	екзамен
ОК 15	Країнознавство	11	екзамен
ОК 16	Аналіз і прогнозування глобальних процесів	4	залік
ОК 17	Англійська мова	27	залік екзамен
ОК 18	Дипломатична та консульська служба	4	залік
ОК 19	Дипломатичний протокол та етикет	3	залік
ОК 20	Зовнішня політика України та проблеми безпеки України	3	залік
ОК 21	Навчальна практика з інформаційних технологій та комунікацій	3	залік
ОК 22	Виробнича практика з аналізу міжнародних комунікацій та перекладу за професійним спрямуванням	5	залік
ОК 23	Державне управління в Україні: історичний досвід	6	екзамен
ОК 24	Регіоналістика та методологія	4	екзамен

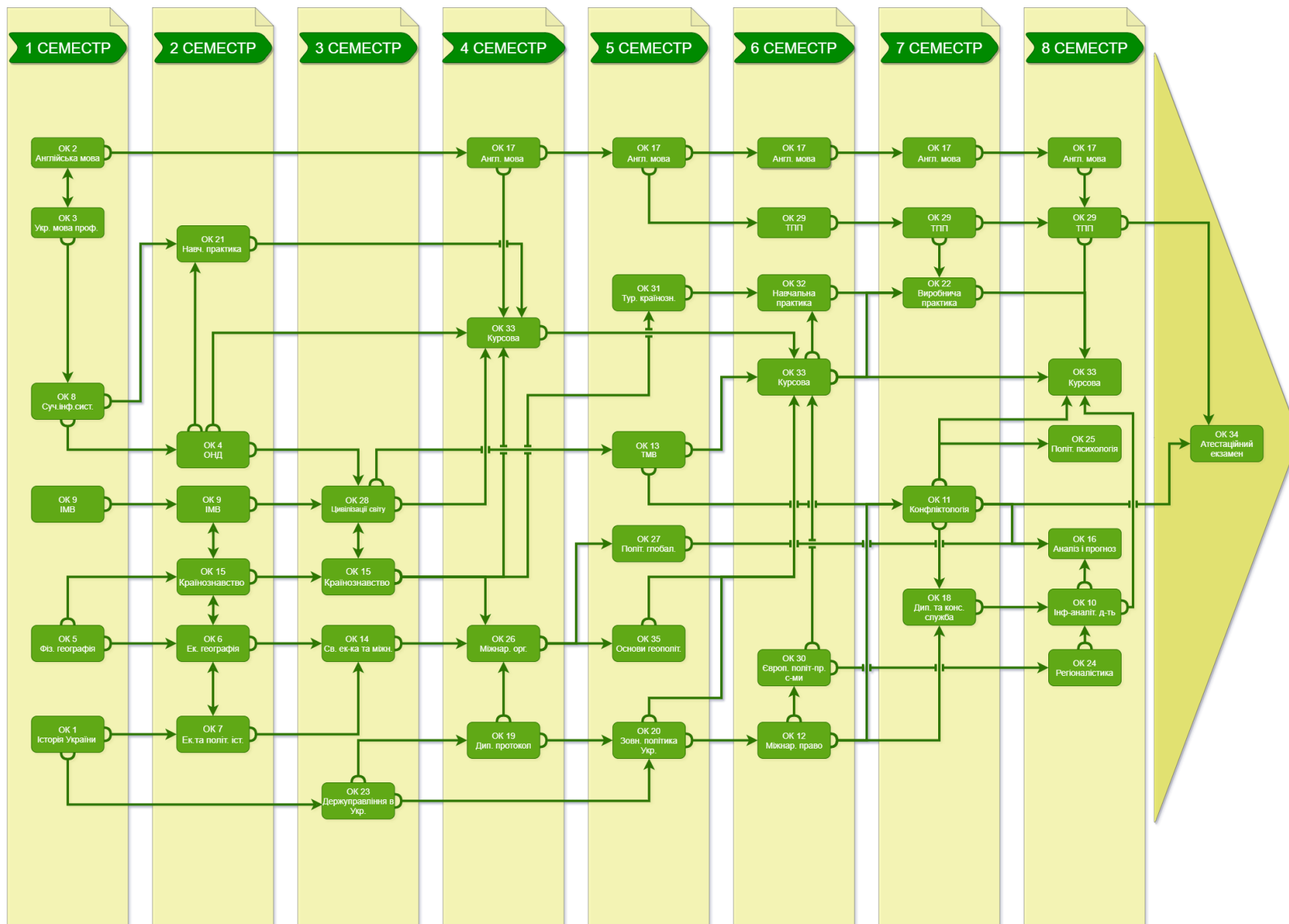
	країнознавчих досліджень		
ОК 25	Політична психологія	4	залік
ОК 26	Міжнародні організації	4	екзамен
ОК 27	Політична глобалістика	6	екзамен
ОК 28	Цивілізації світу	4	залік
ОК 29	Теорія та практика перекладу	12	залік, екзамен
ОК 30	Європейські студії: політико-правові системи та національні ідеології країн Європи	4	залік
ОК 31	Туристичне країнознавство	5	залік
ОК 32	Навчальна практика	3	залік
ОК 33	Курсова робота зі спеціальності	3	залік
ОК 34	Атестаційний екзамен	2	екзамен
ОК 35	Основи геополітики	5	залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонентів:</b>		<b>35</b>	
<b>Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми</b>			
ВБ 1.1.	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з медичної допомоги, безпеки життєдіяльності, охорони праці, цивільного захисту	3	залік
ВБ 1.2.	Вибіркова дисципліна, що забезпечує рухову активність, фізичну підготовку	3	залік
ВБ 1.3.	Іноземна мова професійно-комунікативної спрямованості (англійська)	12	залік, екзамен
ВБ 1.3.	Іноземна мова професійно-комунікативної спрямованості (німецька)		
ВБ 1.3.	Іноземна мова професійно-комунікативної спрямованості (французька)		
ВБ 1.4.	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з філософії, соціально-політичних наук	3	екзамен
ВБ 1.5.	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з української зарубіжної культури	3	залік
ВБ 1.6.	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 1	3	залік
ВБ 1.7.	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 2	3	залік
<b>Дисципліни вільного вибору студента</b>			

1. Внутрішньополітичний та соціально-економічний розвиток країн Західної Європи та Північної Америки
2. Внутрішньополітичний та соціально-економічний розвиток країн Центральної та Східної Європи
3. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки
4. Зовнішня політика країн Центральної та Східної Європи
5. Етнодемографічна та соціальна структура країн Західної Європи та Північної Америки
6. Етнодемографічна та соціальна структура країн Центральної та Східної Європи
7. Культура, мистецтво та ЗМІ країн Західної Європи та Північної Америки
8. Культура, мистецтво та ЗМІ країн Центральної та Східної Європи
9. Іспанська мова
10. Німецька мова
11. Французька мова
12. Курсова робота з дисципліни «Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки»
13. Курсова робота з дисципліни «Зовнішня політика країн Центральної та Східної Європи»
14. Польська мова
15. Болгарська мова
16. Національна ідеологія та політичні еліти Болгарії
17. Національна ідеологія та політичні еліти Польщі

<b>Загальний обсяг вибіркових компонентів:</b>	24	
<b>Загальний обсяг освітньо-професійної програми</b>	59	

Таблиця 4

## Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми



**Зміни до освітньо-професійної програми «Країнознавство»**  
**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**  
**за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії**  
**2018-2021 рр.**

№	Навчальний рік	Назва розділу ОП, до якої були внесені зміни	Суть внесених змін	Ініціатор(и) змін
1.	Квітень 2017	Освітня програма ухвалена Вченою радою ЗНУ		
2.	2018-2019 (протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин від 25.08.18, №1)	Перелік компонент освітньо-професійної програми	Переглянуто та вдосконалено внутрішнє повнення освітніх компонентів	Адміністрація ЗВО, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП
3.	2019-2020 (протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин від 09.06.19, №11)	Перелік компетентностей випускника	Уточнено інтегральну компетентність.	Здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП, адміністрація ЗВО
		Перелік компонент освітньо-професійної програми	З переліку компонент вилучено кваліфікаційну роботу бакалавра, додано курсову роботу на 4 курсі, дисципліну «Регіоналістика та методологія країнознавчих досліджень» перенесено з циклу нормативних дисциплін до циклу вибору ВНЗ	
4.	2020-2021	Загальна форма ОП	Форма ОП, рекомендована МОН України (лист №1/9-239 від 28.04.2017)	Адміністрація ЗВО
5.	(протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин від 09.06.20, №11)	Профіль освітньої програми, мета ОП	Уточнено <i>мету</i> ОП	Науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП
6.		Профіль освітньої програми,	Уточнено наукову <i>орієнтацію</i> та доповнено	Науково-педагогічні

		характеристика ОП	професійні акценти	працівники, що забезпечують ОП, здобувачі вищої освіти, випускники ОП
7.			Уточнено і доповнено <i>фокус</i> ОП:	
8.			Уточнено і доповнено <i>особливості</i> ОП:	
9.		Профіль освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	Уточнено перелік професій згідно з Національним класифікатором	
10.		Профіль освітньої програми, викладання та оцінювання	Уточнено підходи та методи викладання	
11.		Профіль освітньої програми, програмні компетентності	Уточнено інтегральну компетентність. Уточнено загальні та фахові компетентності згідно зі змінами у навчальному плані.	
12.		Профіль освітньої програми, кадрове забезпечення	Внесено інформацію щодо нових науково-педагогічних працівників, що забезпечують ОП.	Адміністрація ЗВО
13.		Перелік компонент освітньо-професійної програми	Внесено зміни до назв та обсягів навчальних дисциплін у переліку компонент ОП	Роботодавці, здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП
14.	2020-2021 (протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин №1 від 25.08.20; протокол Вченої ради ЗНУ №1 від 26.08.2020 р.)	Профіль освітньої програми, програмні компетентності	Внесено зміни до ОП відповідно до Стандарту спеціальності	Адміністрація ЗВО, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП.

15.	<p>2021-2022</p> <p>(протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин №15 від 14.06.21; протокол засідання студентської ради історичного факультету № 5 від 15 травня 2021 р.; протокол засідання Ради роботодавців №2 від 14.06.2021 р.; протокол Вченої ради ЗНУ №11 від 23.06.2021р.)</p>	Перелік компонент освітньо-професійної програми	<p><b>Додано</b> до обов'язкових компонент ОП 2021-2022 дисципліну «Теорія міжнародних відносин»</p> <p><b>Додано</b> освітній компонент «Теорія міжнародних відносин» до ОП 2018-2020 рр.</p>	Ініційовано: Експерти Національного агентства, Галузева експертна рада Національного агентства; Обговорено та скореговано: здобувачі вищої освіти, адміністрація ЗВО, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП, випускники ОП.
16.	<p>2021-2022</p> <p>(протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин №15 від 14.06.21; протокол засідання студентської ради історичного факультету № 5 від 15 травня 2021 р.; протокол засідання Ради роботодавців №2 від 14.06.2021 р.; протокол Вченої ради ЗНУ №11 від 23.06.2021р.)</p>	Перелік компонент освітньо-професійної програми	<p><b>Додано</b> до циклу загальної підготовки обов'язкових компонент ОП 2021 дисципліни «Основи економіки», «Основи психології».</p> <p><b>Додано</b> до обов'язкових компонент ОП 2020 дисципліни «Основи економіки», включено до змісту ОК «Політична психологія» змістовний модуль з основ психології.</p> <p><b>Включено</b> у ОП 2018, 2019 рр. до змісту ОК «Політична психологія» змістовний модуль з основ психології; включено до змісту ОК «Світова економіка та міжнародні економічні відносини» змістовний модуль з «Основ економіки».</p> <p><b>Вилучено</b> з циклу обов'язкових компонентів ОП «Фізичну географію країн світу» та «Економічну географію країн світу». Додано до циклу професійної підготовки освітньої програми 2021 р. ОК</p>	Ініційовано: Галузева експертна рада Національного агентства; Обговорено та скореговано: здобувачі вищої освіти, адміністрація ЗВО, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП, випускники ОП.

			<p>«Політична та соціально-економічна географія країн світу».</p> <p><b>Вилучено</b> з переліку обов'язкових ОК «навчальну туристично-екскурсійну практику» та «виробничу перекладацьку практику».</p> <p><b>Впроваджено</b> нові навчальні та виробничу практики: навчальна країнознавча практика; виробнича практика з аналізу міжнародних комунікацій та перекладу за професійним спрямуванням.</p> <p><b>Модернізовано та структуровано</b> ОК «навчальна практика з інформаційних технологій, суспільних комунікацій та регіональних студій».</p> <p><b>Сфокусовано</b> зміст практик на формуванні комунікативних навичок, навичок планування та використання часу, стресостійкості, робочої дисципліни.</p> <p><b>Переміщені</b> з вибіркового компонента ОП до циклу професійної підготовки спеціальності «Міжнародні організації»; переміщено з вибіркового компонента ОП до циклу професійної підготовки освітньої програми «Внутрішньополітичний та соціально-економічний розвиток країн Європи».</p> <p><b>Структуровано</b>, внесено зміни до назв навчальних дисциплін та <b>переміщено</b> в обов'язкові компоненти ОП: «Європейські студії: політико-правові системи та національні ідеології країн Європи», «Зовнішня політика та проблеми національної безпеки України», «Державне</p>	<p>Ініційовано: Рада роботодавців факультету, комітет з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій; Академічна дорадча Рада; обговорено та скореговано: здобувачі вищої освіти, адміністрація ЗВО, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП, випускники ОП.</p>
--	--	--	--	--



			<p>управління в Україні: історичний досвід та сучасність», «Зовнішня політика та проблеми національної безпеки країн Європи.</p> <p><b>Структуровано</b> ОК «Вступ до спеціальності та основи наукових досліджень», «Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах та прогнозування глобальних процесів», «Країнознавство. Регіональні студії»</p>	
17.	<p>2021-2022</p> <p>(протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин №15 від 14.06.21; протокол засідання Ради роботодавців №2 від 14.06.2021 р.; протокол Вченої ради ЗНУ №11 від 23.06.2021р.)</p> <p>(протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин №15 від 14.06.21; протокол засідання студентської ради історичного факультету № 5 від 15 травня 2021 р.; протокол засідання Ради роботодавців №2 від 14.06.2021 р.; протокол Вченої ради ЗНУ №11 від 23.06.2021р.)</p>	Перелік компонент освітньо-професійної програми	<p>Переглянуто та вдосконалено внутрішнє наповнення освітніх компонентів:</p> <p>«Країнознавство. Регіональні студії», «Світова економіка та міжнародні економічні відносини», «Історія міжнародних відносин та дипломатії», «Конфліктологія та теорія переговорів» щодо включення тематичних блоків та форм роботи з проблем міжнародних відносин країн Азійсько-тихоокеанського регіону.</p>	<p>Ініційовано: здобувачі вищої освіти, студентська рада факультету під час обговорення ОП зі всіма стейкхолдерами (червень 2021 р.), за результатами опитувань (гугл-форма, QR-коди).</p>

18.	<p>2021-2022</p> <p>(протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин №15 від 14.06.21; протокол засідання студентської ради історичного факультету № 5 від 15 травня 2021 р.; протокол засідання Ради роботодавців №2 від 14.06.2021 р.; протокол Вченої ради ЗНУ №11 від 23.06.2021р.)</p>	Перелік компонент освітньо-професійної програми	Відмова від блокової системи вибіркових дисциплін із врахуванням регіональної специфіки	Ініційовано: Галузева експертна рада Національного агентства; Обговорено та скореговано: здобувачі вищої освіти, адміністрація ЗВО, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП, випускники ОП.
19.	<p>2021-2022</p> <p>(протокол засідання кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин №15 від 14.06.21; протокол засідання студентської ради історичного факультету № 5 від 15 травня 2021 р.; протокол засідання Ради роботодавців №2 від 14.06.2021 р.; протокол Вченої ради ЗНУ №11 від 23.06.2021р.)</p>	Перелік компонент освітньо-професійної програми	Переглянуто забезпечення усіх компетенцій та ПРН за ОП 2018-2021 рр., перероблені усі структурно-логічні схеми із врахуванням внесених змін, окремо посилено забезпечення досягнення РН (РН03, РН06, РН08) шляхом впровадження нових обов'язкових освітніх компонентів.	Ініційовано: Галузева експертна рада Національного агентства; Обговорено та скореговано: здобувачі вищої освіти, адміністрація ЗВО, науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОП, випускники ОП.